C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1r/p-11/25 Judecătoria Bălți, sediul Central
/1-24112378-03-16r-17012025/ Judecător: Alexandru Roșca

D E C I Z I E
în numele Legii

21 ianuarie 2025 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

În componența:
Președintele ședinței, judecătorul Ion Talpa
Judecătorii Oxana Mironov, Ghenadie Liulca
Grefier Marina Cazacu

Cu participarea
Procurorului Elena Lesnic
Avocatului Grigore Postovanu
Translatorului Olga Gînga

a judecat în ședință publică, în ordine de recurs, recursul **avocatului Grigore Postovanu în interesele inculpatului Ciubac Alexandru**, declarat împotriva încheierii judecătoriei Bălți sediul Central din 14.01.2025, privind prelungirea măsurii preventive sub formă de arest la preventiv pe un termen de 30 zile cu eliberarea unui mandat judecătoresc în privința inculpatului:

> **Ciubac Alexandru *****,** născut la *****, originar și locuitor al *****, nesupus militar, studii medii, divorțat, un copil minor la întreținere, angajat în câmpul muncii în calitate de lucrător ***** anterior judecat, fără grad de invaliditate, nu deține titluri speciale, grade de calificare şi distincții de stat, cetățean al Republicii Moldova, IDNP – *****;

Învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2) și (3), art.217[1] alin.(4) lit. b) și d) din Codul penal.

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

La data de 06.01.2025, procurorul din Procuratura Republicii Moldova, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, oficiul „Nord” a înaintat în instanța de judecată demers privind prelungirea măsurii preventive „arestul preventiv” pentru un termen de 30 zile în privința inculpatului Ciubac Alexandru *****.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul Central din 14.01.2025, a fost admis demersul procurorului din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Oficiul „Nord” de prelungire a măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința inculpatului Ciubac Alexandru *****. A fost prelungită inculpatului Ciubac Alexandru ***** măsura preventivă - arestul preventiv pe un termen de 30 (treizeci) zile, până la 16.02.2025 ora 08:15, cu emiterea unui mandat în acest sens.

Nefiind de acord cu încheierea în cauză, aceasta a fost contestată în termen cu recurs de către avocatul Grigore Postovanu în interesele inculpatului Ciubac Alexandru, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Bălți sediul Central din 14.01.2025, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respins demersul procurorului de prelungire a măsurii preventive sub formă de arest preventiv și după caz aplicarea unei alte măsuri preventive non privative de libertate.

Menționează că temeiurile invocate de partea acuzării urmau și urmează a fi reținute critic or, aplicarea arestului solicitat de partea acuzării nu este nimic altceva decât o modalitate comodă de a-și desfășura măsurile procesuale și/sau mai bine zis pentru „liniștea” acuzării de stat.

Mai mult consideră că în sarcina părții acuzării era de a dovedi în fața instanței raționamentul și oportunitatea demersului și a cerințelor sale, ceea de fapt nu a fost efectuat rezumându-se la o poziție pur declarativă în acest sens și cu temeiuri care nu au fost argumentate pe măsură, cu stabilirea cu certitudine a legăturii de cauzalitate.

Astfel, susține că potrivit prevederilor Constituției Republicii Moldova, Declarației Universale a Drepturilor Omului şi art.5 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, libertatea individuală şi siguranța persoanei sunt inviolabile. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa cu excepția anumitor cazuri şi în conformitate cu procedura prevăzută de lege, iar în cazul în care procedura prevăzută de legile naționale contravine acestor prevederi, prioritate o au reglementările cuprinse în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

La aplicarea normelor procesual-penale instanțele judecătorești şi organele de urmărire penală sânt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere.

A mai indicat faptul că în conformitate cu legislația națională în vigoare (Codul de procedură penală) şi Legislația internațională la care R.Moldova a aderat (Declaraţia Universală a Drepturilor Omului şi Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale), arestarea preventivă poate fi aplicată numai în cazul imposibilității aplicării unei alte măsuri preventive mai ușoare. Cu toate acestea, instanța de judecată necătând la faptul că nici o probă pertinentă nu a fost posibil de elucidat pentru aplicarea în privința lui Ciubac Alexandru arestul preventiv, iar în asemenea circumstanțe se conturează un mod arbitrar a demersului în situația admiterii demersului procurorului, reiese că instanța a acceptat această versiune care de fapt vine în contradicție cu prevederile legislației procesual-penale. Or, arestarea poate fi aplicată persoanei care este bănuită, învinuită de săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave. Infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsă maximă cu închisoarea pe un termen de până la, respectiv, 12 ani, mai mult de 12 ani și detenție pe viață.

Reiterează că la demersul de aplicare a măsurii preventive sub formă de arest preventiv nu a fost dovedit asupra faptului că o altă măsura preventivă nu și-ar face efectul. Or de partea apărării s-a pretins că dacă instanța găsește de cuviință poate aplica o măsură preventivă sub forma arestului la domiciliu cu monitorizare electronică care de fapt în lumina jurisprudenței CEDO este același arest preventiv.

De asemenea, conchide că la examinarea prezentului demers, din partea procurorului o careva probă în confirmarea presupunerilor procurorului indicate în demersul său privind intenția din partea lui Ciubac Alexandru în vederea eschivării de la urmărirea penală, influențării martorilor, crearea obstacolelor în vederea desfășurării normale şi obiective a procesului de acumulare a probelor n-au fost prezentate, inacțiune ce determină recunoașterea acestor argumente ale procurorului ca fiind nejustificate şi doar niște presupuneri. Or, Ciubac Alexandru nu are nici un raționament de a părăsi și/sau a se eschiva de la prezentare în fața instanței și/sau a organului de urmărire penală. Mai mult de către partea acuzării nu a fost prezentată nici o probă care dovedi cât de cât că Ciubac Alexandru ar putea să influențeze mersul anchetei, martorii și/sau partea vătămată.

Mai mult, încheierea privind arestarea sau eliberarea persoanei trebuie bazată pe convingerea intimă a judecătorului, care nu este bazată pe sentiment, inspirație etc., ci este o convingere rezonabilă, rațională care urmează a fi motivată, ea nu

reprezintă un instinct, o intuiție pur subiectivă, ci constituie un sentiment de certitudine.

Consideră a se reține critică motivarea încheierii instanței de fond în raport cu cele indicate, este relevant faptul că judecătorul de instrucție a încercat să motiveze arestarea lui Ciubac Alexandru prin afirmațiile preluate din demersul acuzatorului și fiind invocată jurisprudența CEDO care de fapt nu poate fi drept temei la admiterea și/sau respingerea demersului acuzatorului, mai mult atragem atenția că Curtea Europeană condamnă dur menținerea persoanelor în sub măsură preventivă fără un careva temei de drept.

Mai mult ca atât, ce ține de argumentarea instanței că în privința lui Ciubac Alexandru anume măsura preventivă de arest ar asigura o bună desfășurare a mersului urmăririi penale, fapt care îl consideră inacceptabil or în sarcina părții acuzării era faptul de a dovedi necesitatea aplicării anume a acestei măsuri, și nemijlocit să se expună motivat despre riscurile care ar persista dacă Ciubac Alexandru s-ar fi aflat în arest la domiciliu.

Suplimentar este de menționat că încă la faza de bănuire și audiere a lui Ciubac Alexandru acesta a cooperat cu organul de urmărire penală respectiv ultimul nu are nici o rezonabilitate de a de a se eschiva sau de influența mersul cauzei, iar aplicarea unei asemenea măsuri de reprimare automat atentează la viața și sănătatea acestuia fapt ce instanța nu a reținut.

Mai mult din cele relatate de acuzare de stat careva măsuri de urmărire penală nu se atestă a fi efectuate, mai ales la care învinuitul ar putea aduce ingerințe, iar argumentele invocate în demers sunt aceleași argumente de la faza de bănuire respectiv nu pot fi reținute în continuare drept plauzibile.

Reieșind din practica nemijlocit pe cauza vizată apărarea în genere nu are nici un rol, or demersurile acuzatorului capătă titlu incontestabil. Iar în așa circumstanțe examinarea demersului acuzatorului în instanța de judecată prin prisma unui control judecătoresc are un caracter absolut formal, iar normele procesual penale în partea aplicabilității măsurilor de reprimare nu sunt reținute. Toate aceste argumente invocate de către partea apărării n-au fost luate în considerație şi instanța a admis demersul procurorului aplicând măsura preventivă sub formă de arest pe un termen de 30 zile.

În ședința instanței de recurs, *avocatul Grigore Postovanu în interesele inculpatului Ciubac Alexandru* a solicitat admiterea recursului declarat pe motivele invocate în acesta. Consideră că în privința inculpatului urmează a fi aplicată o altă măsură preventivă în privința inculpatului pentru desfășurarea bună a procesului, mai mult ca atât ultimul are domiciliu permanent în orașul Drochia, are familie, are un copil minor la întreținere și mama acestuia, care are o vârstă înaintată. Astfel consideră că riscurile invocate de către partea acuzării sunt formale.

În ședința instanței de recurs, *inculpatul Ciubac Alexandru* a susținut recursul declarat de către partea apării în interesele acestuia. A mai adăugat faptul că mama acestuia are o vârstă înaintată și are probleme de sănătate. Totodată a mai indicat faptul că are un copil mic la întreținere și nu are de gând să se eschiveze de la examinarea prezentei cauze.

Procurorul participant Elena Lesnic, în ședința instanței de recurs, a solicitat respingerea recursului declarat de către avocatul Grigore Postovanu în interesele inculpatului Ciubac Alexandru cu menținerea încheierii Judecătoriei Bălți sediul Central din 14.01.2025 fără modificări. Consideră că aplicarea unei măsuri non privative de libertate nu va asigura judecarea cauzei într-un termen rezonabil.

Verificând temeinicia cerințelor formulate de recurent, în raport cu materialele puse la dispoziția instanței pentru soluționarea cauzei, ascultând discursurile participanților procesului penal, Colegiul, în temeiul de drept prevăzut la art. 312 alin. (5) pct. 2) Cod de procedură penală, va dispune respingerea recursului ca fiind nefondat, păstrând fără modificări încheierea și mandatul judiciar.

În susținerea acestei concluzii, Colegiul reține dispozițiile art. 5 a Convenției ce garantează dreptul persoanei la libertate și la siguranță, cu excepția cazurilor stipulate la par. 1, inclusiv cel prevăzut de lit. (c) atunci când ea a fost arestată sau reținută în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, în situația în care există motive verosimile de a o bănui de săvârșirea infracțiunii sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a o împiedica să săvârșească o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia.

Dispozițiile legislației naționale, stipulate la art. 175 alin. (2) Cod de procedură penală, prevăd că măsurile preventive sunt orientate spre a asigura buna desfășurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca ei să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre asigurarea de către instanță a executării sentinței.

Potrivit art. 185 alin. (1) Cod de procedură penală, arestarea preventivă constă în deținerea învinuitului, inculpatului în stare de arest în locurile și în condițiile prevăzute de lege. Arestarea preventivă constituie o măsură excepțională și se dispune doar atunci când se demonstrează că alte măsuri nu sunt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestării.

În conformitate cu prevederile art. 176 alin. (1) Cod de procedură penală, măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile, susținute prin probe, de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să exercite presiune asupra martorilor, să

nimicească sau să deterioreze mijloacele de probă sau să împiedice într-un alt mod stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârșească alte infracțiuni ori că punerea în libertate a acestuia va cauza dezordine publică. De asemenea, ele pot fi aplicate de către instanță pentru asigurarea executării sentinței, alin.(2) al acestei norme stipulând, că arestarea preventivă și măsurile alternative de arestare se aplică numai persoanei care este învinuită, inculpată de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de trei ani și doar în condițiile prevăzute de prezentul cod.

De rând cu aceasta dispozițiile art.186 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că perioada de ținere în arest a învinuitului, inculpatului nu poate depăși un termen rezonabil, stabilit în funcție de complexitatea investigațiilor necesare pentru descoperirea adevărului și ținând cont de obligația de celeritate în soluționarea cauzei penale în care învinuitul sau inculpatul este ținut în stare de arest, la alin.(4), fiind stipulat, că termenul arestului poate fi prelungit doar atunci când alte măsuri preventive neprivative de libertate nu sunt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestului preventiv și și-au păstrat actualitatea condițiile și criteriile stipulate la art.175, 176 și 185 Cod de procedură penală.

Prin urmare, inculpatul Ciubac Alexandru este învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), (3) și art. 217^1 alin.(4) lit. b) și d) Cod penal, care face parte din categoria de celor deosebit de grave, fapt care duce la concluzia că inculpatul ar întreprinde toate măsurile pentru a evita răspunderea penală sau să-şi ușureze într-un fel poziția sa, în detrimentul caracterului obiectiv al răspunderii penale.

Astfel, raportând aspectele de fapt a cauzei la normele dreptului procesual penal ce reglementează procedura aplicării/prelungirii măsurii preventive, Colegiul penal consideră, că instanța de fond corect a concluzionat necesitatea menținerii inculpatului Ciubac Alexandru în continuare în stare de arest.

Colegiul penal menționează, că pe cauză sunt prezente probe care confirmă existența bănuielii rezonabile de comiterea de către inculpat a infracțiunilor lui imputate. Această bănuială este confirmată prin probele acumulate și prezentate de acuzare în demersul privind prelungirea termenului măsurii preventive sub formă de arestare preventivă, specificate în demersul privind prelungirea termenului măsurii preventive sub formă de arestare preventivă în privința inculpatului Ciubac Alexandru.

Referitor la probele care au stat la baza emiterii ordonanței de punere sub învinuire și la învinuirea propriu zisă instanța nu se va referi, așa cum aceasta va fi obiectul de examinare de către autoritatea competentă.

Totodată, Colegiul penal menționează, că pe cauză sunt prezente probe care confirmă existența bănuielii rezonabile de comitere de către inculpat a infracțiunii lui imputate.

Colegiul judiciar notează, că în conformitate cu art. 6 CPP, bănuiala rezonabilă presupune suspiciune care rezultă din existența unor fapte şi/sau informații care ar convinge un observator obiectiv că s-a comis ori se pregătește comiterea unei infracţiuni imputabile unei anumite ori anumitor persoane şi că nu există alte fapte şi/sau informații care înlătură caracterul penal al faptei ori dovedesc neimplicarea persoanei. Faptele care conturează o bănuială rezonabilă nu trebuie să fie la același nivel ca şi cele necesare pentru a justifica o condamnare (*Erdagoz c. Turciei*).

Cu referire la semnificația în fapt a „bănuielii rezonabile" ca concept incorporat în garanțiile legalității privării de libertate, Curtea Europeană a notat, că „bănuiala rezonabilă" că a fost comisă o infracțiune presupune existența unor fapte sau informații care ar convinge un observator obiectiv că persoana în cauză ar fi comis o infracțiune. Cu toate acestea, ceea ce poate fi considerată ca fiind „rezonabil" va depinde de toate circumstanțele cazului particular (*Erdagöz c.Turciei, Fox, Campbell* și *Hartley c. Regatului Unit*).

Colegiul judiciar concluzionează, că instanța de fond soluționând întrebarea privind prelungirea arestului preventiv, a dat deplină eficiență prevederilor legii procesual penale în acest aspect, a argumentat concluziile făcute în suportul soluției adoptate, ținând cont de cadrul legal existent. Instanța întemeiat a statuat asupra faptului, că există motive rezonabile de a presupune că inculpatul se va eschiva de la judecată, va avea posibilitate prin diferite metode ilicite să împiedice mersul normal al procesul judiciar, în cazul punerii în libertate a acestuia, inclusiv prin influențe îndreptate asupra persoanelor ce urmează a fi chestionate sub jurământ în instanța de judecată, totodată fiind prezent și riscul continuării activității criminale.

Justețea prelungirii termenului arestării preventive a inculpatului Ciubac Alexandru, pe lângă prezența bănuielii rezonabile în comiterea infracțiunii incriminate, reiese inclusiv din faptul, că la moment persistă și nu s-au diminuat riscurile invocate de procuror.

În acest sens Colegiul reține, că este actuală suspiciunea că fiind plasat în libertate inculpatul va influența martorii, or, va întreprinde alte acțiuni ilegale în vederea formării unei poziții de dezvinovățire, prin ce va induce în eroare instanța de judecată desemnată pentru judecarea fondului cauzei, cauza aflându-se la etapa incipientă de examinare.

Deci, punerea în pericol a bunei desfășurări a procesului judiciar este condiționată de eventuala comunicare a inculpatului cu persoane ce au atribuție la

cauza dată, la caz martorii, fiind prezentă suspiciunea că inculpatul ar putea să-i determine la schimbarea declarațiilor deja documentate.

De rând cu aceasta Colegiul penal consideră, că eventuala tărăgănare și examinarea injustă a cazului este determinată de prezența riscului eschivării inculpatului. Colegiul la fel ca și instanța de fond consideră, că la caz persistă riscul eschivării lui Ciubac Alexandru, existând bănuiala rezonabilă că aflându-se în libertate, percepând severitatea pedepsei pe care o riscă pentru faptele aduse în învinuire, ultimul se va eschiva de la judecată cu scopul de a evita răspunderea penală, iar aceasta ar avea consecințe negative asupra procesului penal.

În susținerea concluziilor formulate, Colegiul consideră relevante specificul şi circumstanțele săvârșirii infracțiunii, în care se învinuiește Ciubac Alexandru, acestuia fiindu-i imputată comiterea infracțiunii contra sănătății publice și conviețuirii sociale.

Colegiul judiciar consideră, că la moment restricțiile impuse față de inculpat asigură înlăturarea riscurilor reținute ca actuale, justificându-se necesitatea restrângerii dreptului garantat al inculpatului la libertate prin prisma art.5 al Convenției.

Subsecvent, reținând caracterul, gravitatea și categoria faptelor infracționale ce i se aduc în învinuire inculpatului, precum și circumstanțele comiterii acestora, etapa desfășurării procesului judiciar, Colegiul consideră că este justificată ținerea în continuare a ultimului în detenția preventivă, aceasta fiind necesară în vederea atingerii scopurilor scontate.

La capitolul de criterii complementare, ce vizează faptul, că Ciubac Alexandru are loc permanent de trai și nu intenționează să influențeze martorii pe caz, Colegiul consideră, că aceste criterii nu pot determina eliberarea inculpatului de sub arest preventiv, întrucât pentru deținerea în arest a inculpatului au fost stabilite temeiuri convingătoare: s-a ținut cont de categoria, gravitatea și gradul prejudiciabil al infracțiunilor incriminate acestuia, de valoarea socială lezată, persistând riscul influențării martorilor, precum persistând și riscul eschivării. Respectiv, criteriile nominalizate rămân a fi mai puțin relevante în raport cu prezența riscurilor expuse mai sus, ce justifică necesitatea restrângerii dreptului garantat la libertate prin prisma art. 5 al Convenției, or, necesitatea stabilirii adevărului pe caz și atragerea la răspunderea penală a persoanei care se face vinovată de comiterea faptelor imputate, predomină la înfăptuirea justiției.

Nu pot fi reținute afirmațiile invocate de avocat în recurs, fiind cu caracter de declarație în circumstanțele stabilite pe caz, de către acuzare și de instanța de fond fiind aduse motive concrete în prelungirea arestării preventive față de inculpat.

Se resping și afirmațiile invocate de apărător, potrivit cărora procurorul nu a anexat careva materiale ce ar confirma temeinicia prelungirii arestului preventiv

față de inculpat, încheierea instanței de fond fiind motivată și în aspectul dat, astfel nu pot fi luate în considerație ca temei de casare a încheierii instanței, ținând cont și de faptul că inculpatul nu este la prima abatere penală, anterior fiind condamnat.

Colegiul penal mai menționează și principiul proporționalității care impune ca atunci când se i-a o măsură privativă de libertate trebuie să se aibă în vedere necesitatea realizării unui echilibru între necesitatea într-o societate democratică de apărare a interesului public şi importanța dreptului la libertate al inculpatului.

Totodată, Colegiul penal reiterează, că la moment măsurile alternative la detenție sunt insuficiente pentru a înlătura această stare de pericol, reieșind din ce motivele care au servit ca temei pentru prelungirea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința inculpatului se consideră cu putere probantă.

Reieșind din cele supra expuse și în corespundere cu prevederile art. 312 alin. (5) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul **avocatului Grigore Postovanu în interesele inculpatului Ciubac Alexandru**, declarat împotriva încheierii judecătoriei Bălți sediul Central din 14.01.2025, se respinge ca nefondat, cu menținerea acesteia fără modificări.

Decizie este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător:

Judecătorii: